

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ “ХРИСТО БОТЕВ”- гр. РАКОВСКИ

4150, гр. Раковски, ул. “Петър Богдан” № 48, 0884044334 – Директор;
0884010340 – Зам.-директор УД; 0884768588 – Зам.-директор УД, 0884870308 – Зам.-директор АСД,
0885721440 – гл. счетоводител, e-mail: oubotev@oubotev.bg, info-1602502@edu.mon.bg

УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА ЗА 2025/2026 УЧЕБНА ГОДИНА

I клас				
Учебен предмет	Вид подготовка	Учебник/учебно помагало/Заглавие	Издателство	Автори
Български език и литература	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none">• Буквар за 1. клас• Тетрадка № 1 по писане за 1. клас• Тетрадка № 2 по писане за 1. клас• Тетрадка № 3 български език за 1. клас• Читанка за 1. Клас• Тетрадка към читанката за 1. Клас	„Просвета Плюс“ ЕООД	Пенка Димитрова, Л. Ковачева, М. Бончева, Н. Петрова
		<ul style="list-style-type: none">• Помагало по БЕЛ за 1.клас (1 и 2 част)	„Кронос“	Тодорка Бановска
Български език и литература	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	Учебно помагало за избираемите учебни часове за 1. клас	„Просвета –София“	Пенка Димитрова, Мария Бончева
Математика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none">• Математика за 1.клас• Тетрадка № 1 по математика за 1.клас	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова, Радка Топалска

		<ul style="list-style-type: none"> • Тетрадка №2 по математика за 1. клас • Сборник по математика за 1. клас 		
Математика	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	Математика с Мат и Ема за 1. клас. Помагало за избираемите учебни часове	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова, Жана Колева
Родинознание	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Родинознание за 1. клас • Тетрадка по родинознание за 1. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Емилия Василева, Силвия Цветанска
Музика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	Музика за 1. клас	„Просвета Плюс“ ЕООД	Галунка Калоферова, Вяра Сотирова, Росица Драганова
Изобразително изкуство	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	Изобразително изкуство за 1. клас	„Просвета Плюс“ АД	Петър Цанев, Ралица Карпантева
Технологии и предприемачество	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Технологии и предприемачество за 1. клас • Албум по технологии и предприемачество за 1. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Любен Витанов, Магдалена Райкова
Час на класа/БДП	Извън учебния план	<ul style="list-style-type: none"> • Азбука на правилата 	„Просвета София“ АД	Жулиета Савова, Рени Рангелова, Ирена Николова, Цанка Маринова
II клас				
Учебен предмет	Вид подготовка	Учебник/учебно помагало/Заглавие	Издателство	Автори

Български език и литература	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Български език за 2. клас • Тетрадка по български език № 1 за 2.клас • Тетрадка по български език № 2 за 2. клас • Читанка за 2. клас • Тетрадка към читанка за 2. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Пенка Димитрова, Мария Бончева, Невена Петрова
		<ul style="list-style-type: none"> • Помагало по БЕЛ за 2.клас 	„Кронос“	Тодорка Бановска
Български език и литература	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	Български език и литература. Помагало за избираемите учебни часове 2. клас	„Просвета Плюс“ ЕООД	Пенка Димитрова
Математика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Математика за 2.клас • Тетрадка № 1 по математика за 2.клас • Тетрадка №2 по математика за2.клас • Сборник по математика за 2.клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова, Радка Топалска
Математика	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	Математика с Мат и Ема за 2. клас. Помагало за избираемите учебни часове	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова
Английски език	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Smiles for Bulgaria – учебник за 2.клас • Smiles for Bulgaria – учебна тетрадка за 2.клас 	Express пълбишинг	Джени Дуъли
Родинознание	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Родинознание за 2.клас • Тетрадка по околн свят за 2.клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Емилия Василева, Силвия Цветанска
Музика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	Музика за 2.клас	„Просвета Плюс“ ЕООД	Галунка Калоферова, Вяра Сотирова, Росица Драганова

Изобразително изкуство	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	Изобразително изкуство за 2.клас	„Просвета София“ АД	Лучия Ангелова, Пламен Легкоступ, Гергана Михайлова, Недкова, Симона Хаджиева
Технологии и предприемачество	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Технологии и предприемачество за 2.клас • Албум по технологии и предприемачество за 2.клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Любен Витанов, Магдалена Райкова
Час на класа/БДП	Извън учебния план	Азбука на правилата	„Просвета София“ АД	Жулиета Савова, Рени Рангелова, Ирена Николова, Цанка Маринова

III клас

Учебен предмет	Вид подготовка	Учебник/учебно помагало/Заглавие	Издателство	Автори
Български език и литература	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Български език за 3. клас • Тетрадка по български език № 1 за 3.клас • Тетрадка по български език № 2 за 3. клас • Читанка за 3. клас • Тетрадка към читанка за 3. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Пенка Димитрова, Мария Бончева, Невена Петрова
Български език и литература	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Български език и литература. • Помагало за избираемите учебни часове 3. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Пенка Димитрова
Математика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Математика за 3.клас • Тетрадка № 1 по математика за 3.клас • Тетрадка №2 по математика за 3.клас • Сборник по математика за 3.клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова, Радка Топалска

Математика	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Математика с Мат и Ема за 3. клас. • Помагало за избираемите учебни часове 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова
Английски език	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • „Smiles 3 for Bulgaria“ с учебна тетрадка за 3 клас 	Юнивърс ЕООД представител на издателство „Експрес Пъблишинг“	Дж. Дули и В. Евънс
Човекът и обществото	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Човекът и обществото за 3. клас • Тетрадка Човекът и обществото за 3. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Силвия Цветанска
Човекът и природата	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Човекът и природата за 3. клас • Тетрадка Човекът и природата за 3. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Ели Пещерска, Мария Върбанова, Мария Кабанова
Музика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Музика за 3. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Галунка Калоферова, Вяра Сотирова, Росица Драганова
Изобразително изкуство	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Изобразително изкуство за 3. клас 	„Просвета София“ АД	Лучия Ангелова, Пламен Легкоступ, Гертана Михайлова, Недкова, Симона Хаджиева
Технологии и предприемачество	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Технологии и предприемачество за 3. клас • Албум по технологии и предприемачество за 3. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Любен Витанов, Магдалена Райкова
Компютърно моделиране	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Компютърно моделиране за 3. клас 	„Клет България“	Р. Папанчева и колектив
Час на класа/БДП	Извън учебния план	<ul style="list-style-type: none"> • Азбука на правилата 	„Просвета София“ АД	Жулиета Савова, Рени Рангелова, Ирена Николова, Цанка Маринова

IV клас

Учебен предмет	Вид подготовка	Учебник/учебно помагало/Заглавие	Издателство	Автори
Български език и литература	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Български език за 4. клас • Тетрадка по български език № 1 за 4. клас • Тетрадка по български език № 2 за 4. клас • Читанка за 4. клас • Тетрадка към читанка за 4. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Пенка Димитрова, Мария Бончева, Невена Петрова
Български език и литература	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Български език и литература за 4. Клас, • Помагало за избираемите учебни часове 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Пенка Димитрова, Десислава Кръстева, Маргарита Тодорова
Математика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Математика за 4. клас • Тетрадка № 1 по математика за 4. клас • Тетрадка №2 по математика за 4. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова, Радка Топалска
Математика	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Математика с Мат и Ема за 4. клас. 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Владимира Ангелова
Английски език	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Smiles for Bulgaria – учебник за 4. клас • Smiles for Bulgaria – учебна тетрадка за 4. клас 	„Експрес Пъблишинг“	Дж. Дули и В. Евънс
Човекът и обществото	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Човекът и обществото за 4. клас • Тетрадка Човекът и обществото за 4. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Силвия Цветанова, Екатерина Михайлова, Марияна Султанова
Човекът и природата	Общообразователна подготовка –	<ul style="list-style-type: none"> • Човекът и природата за 4. клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Ели Пещерска, Мария Върбанова, Мария Кабасанова

	задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Тетрадка Човекът и природата за 4.клас 		
Музика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Музика за 4.клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Г. Калоферова и колектив
Изобразително изкуство	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Изобразително изкуство за 4.клас 	„Просвета Плюс“ АД	П. Цанев
Технологии и предприемачество	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Технологии и предприемачество за 4.клас • Албум по технологии и предприемачество за 4.клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Любен Витанов, Магдалена Райкова
Компютърно моделиране	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Компютърно моделиране за 4.клас • Тетрадка Компютърно моделиране за 4.клас 	„Клет България“	Р. Папанчева
Час на класа/БДП	Извън учебния план	<ul style="list-style-type: none"> • Спазвам правилата 	„Рива“	Любен Витанов, Красимира Брайкова

V клас

Учебен предмет	Вид подготовка	Учебник/учебно помагало/Заглавие	Издателство	Автори
Български език	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Учебник по Български език за 5 клас 	„БГ Учебник“ ЕООД	Иван Инев, Паулина Върбанова
		<ul style="list-style-type: none"> • Работни листове за 5 клас 	„БГ Учебник“ ЕООД	Иван Инев, Петя Маркова
Литература	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> • Учебник по Литература за 5 клас 	КЛЕТ БЪЛГАРИЯ, правоприемник на ИК „Анубис“ ООД	К. Протохристова и колектив
Български език и литература (РП-ИУЧ)		<ul style="list-style-type: none"> • Работни листове за 5 клас 	„БГ Учебник“ ЕООД	Иван Инев, Петя Маркова

	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебна тетрадка по литература за 5 клас 	„Анубис“	К. Протохристова, Н. Даскалов
Математика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Математика за 5.клас I част Учебна тетрадка по математика за 5.клас I част Учебник по Математика за 5.клас II част Учебна тетрадка по математика за 5.клас II част 	„Архимед 2“ЕООД	М. Алашка Р. Алашка
Математика (РП-ИУЧ)	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Математика за 5.клас 	„Пиърсън Едюкейшън Лимитид“, представявано от „С.А.Н. – ПРО“ ООД	Д. Рачева и Колектив
История и цивилизации	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по История и цивилизация за 5 клас Тетрадка История и цивилизация 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Екатерина Михайлова, Маргарита Димова, Иво Чолаков, Георги Иванов
Човекът и природата	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник Човекът и природата за 5 клас 	Клет България ООД правоприемник на „Булвест 2000“ ООД	Максим Максимов и колектив
Технологии и предприемачество	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Технологии и предприемачество за 5 клас 	„Бит и техника“ ООД	Т. Николова и колектив

Английски език	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по английски език за 5 клас „BLAZE FOR BULGARIA, STUDENT'S BOOK, 5TH GRADE“ Учебна тетрадка по английски за 5 клас „BLAZE FOR BULGARIA, Workbook & Grammar in Use“ 	„ЮНИВЪРС“ ЕООД, изключителен представител за България на издателство „Експрес Пъблишинг“	Джени Дуъли
Изобразително изкуство	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Изобразително изкуство за 5 клас 	Клет България ООД правопримник на „Булвест 2000“ ООД	О. Занков, Б. Дамянов, Б. Донеvsка, О. Христова
Компютърно моделиране и информационни технологии	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по компютърно моделиране и информационни технологии за 5 клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	А. Ангелов, Д.Дурева-Тупарева
География и икономика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по География и икономика за 5 клас Учебна тетрадка по География и икономика за 5 клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Люсила Цанкова и Колектив
Музика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Музика за 5 клас 	„Просвета-София“ АД	В. Сотирова и колектив
Час на класа/БДП	Извън учебния план	<ul style="list-style-type: none"> Спазвам правилата 	„Рива“	Любен Витанов, Красимира Брайкова
VI клас				
Учебен предмет	Вид подготовка	Учебник/учебно помагало/Заглавие	Издателство	Автори
Български език	Общообразователна подготовка –	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Български език за 6 клас 	„БГ Учебник“ ЕООД	Иван Инев, Паvлина Върбанова

	задължителни учебни часове			
Литература	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Литература за 6 клас 	КЛЕТ БЪЛГАРИЯ, правоприемник на ИК „Анубис“ ООД	К. Протохристова и колектив
Български език и литература (РП-ИУЧ)	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Работни листове за 6 клас 	„БГ Учебник“ ЕООД	Иван Инев, Петя Маркова
Математика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Математика за 6.клас I част Учебна тетрадка по математика за 6.клас I част Учебник по Математика за 6.клас II част Учебна тетрадка по математика за 6.клас II част 	„Архимед 2“ЕООД	М. Алашка Р. Алашка
Математика (РП-ИУЧ)	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Математика за 6.клас 	„Пиърсън Едюкейшън Лимитид“, представявано от „С.А.Н. – ПРО“ ООД	Илия Костов и колектив
История и цивилизации	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по История и цивилизация за 6 клас Тетрадка История и цивилизация 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Екатерина Михайлова, Маргарита Димова, Иво Чолаков, Георги Иванов
Човекът и природата	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник Човекът и природата за 6 клас 	Клет България ООД правоприемник на „Булвест 2000“ ООД	Максим Максимов и колектив
Технологии и предприемачество	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник Технологии и предприемачество за 6 клас 	„Бит и техника“ ООД	Т. Николова и колектив
Английски език	Общообразователна подготовка –	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по английски език за 6 клас „BLAZE 	„ЮНИВЪРС“ ЕООД,	Джени Дуъли

	задължителни учебни часове	FOR BULGARIA, STUDENT'S BOOK, 6TH GRADE" • Учебна тетрадка по английски за 6 клас „BLAZE FOR BULGARIA, Workbook & Grammar in Use“	изключителен представител за България на издателство „Експрес Пъблишинг“	
Изобразително изкуство	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	• Учебник по Изобразително изкуство за 6 клас	Клет България ООД правоприменник на „Булвест 2000“ ООД	О. Занков, Б. Дамянов, Б. Доневска, О. Христова
Компютърно моделиране и информационни технологии	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	• Учебник по компютърно моделиране и информационни технологии за 6 клас	„Просвета Плюс“ ЕООД	А. Ангелов, Д.Дурева-Тупарева
География и икономика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	• Учебник по География и икономика за 6 клас • Учебна тетрадка по География и икономика за 6 клас	„Просвета Плюс“	Л. Цанкова и колектив
Музика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	• Учебник по Музика за 6 клас	„Просвета-София“ АД	В. Сотирова и колектив
Час на класа/БДП	Извън учебния план	• Спазвам правилата	„Рива“	Любен Витанов, Красимира Брайкова

VII клас

Учебен предмет	Вид подготовка	Учебник/учебно помагало/Заглавие	Издателство	Автори
Български език	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	• Учебник по Български език за 7 клас	„БГ Учебник“	Ив. Инев
Литература	Общообразователна подготовка –	• Учебник по Литература за 7 клас	КЛЕТ БЪЛГАРИЯ, правоприменник на ИК „Анубис“ ООД	К. Протохристова и колектив

	задължителни учебни часове			
Български език и литература (РП-ИУЧ)	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Правила и задачи 	„Калоянов“	Донка Кънева и колектив
Математика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Математика за 7.клас Учебна тетрадка по математика за 7.клас 	„Пиърсън Едюкейшън Лимитид“, представявано от „С.А.Н. – ПРО“ ООД	Величка Велкова и колектив
Математика (РП-ИУЧ)	Разширена подготовка – избираеми учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Математика за 7.клас 	„Пиърсън Едюкейшън Лимитид“, представявано от „С.А.Н. – ПРО“ ООД	Величка Велкова и колектив
История и цивилизации	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по История и цивилизация за 7 клас Тетрадка История и цивилизация 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Екатерина Михайлова, Маргарита Димова, Иво Чолаков, Георги Иванов
Химия и опазване на околната среда	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Химия и опазване на околната среда“ за 7 клас 	„Педагог 6“	Митка Павлова и колектив
Физика и астрономия	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Физика и астрономия за 7 клас 	КЛЕТ БЪЛГАРИЯ	М. Максимов и колектив
Биология и здравно образование	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Биология и здравно образование за 7 клас 	„ПРОСВЕТА ПЛЮС“ ЕООД	М. Панайотова и колектив
Технологии и предприемачество	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Технологии и предприемачество за 7 клас 	„Бит и техника“ ООД	Т. Николова и колектив
Английски език	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по английски език за 7 клас „YOUR SPACE FOR BULGARIA“ 	КЛЕТ БЪЛГАРИЯ	Мартин Хобс
Изобразително изкуство	Общообразователна подготовка –	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Изобразително изкуство за 7 клас 	Клет България ООД правоприменик на „Булвест 2000“ ООД	О. Занков, Б. Дамянов, Б. Донева, О. Христова

	задължителни учебни часове			
Компютърно моделиране и информационни технологии	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Компютърно моделиране и информационни технологии за 7 клас 	„Просвета Плюс“ЕООД	Ангел Ангелов и колектив
География и икономика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по География и икономика за 7 клас Учебна тетрадка по География и икономика за 7 клас 	„Просвета Плюс“ ЕООД	Л. Цанкова и Колектив
Музика	Общообразователна подготовка – задължителни учебни часове	<ul style="list-style-type: none"> Учебник по Музика за 7 клас 	„Просвета-София“ АД	В. Сотирова и колектив
Час на класа/БДП	Извън учебния план	<ul style="list-style-type: none"> Спазвам правилата 	„Рива“	Любен Витанов, Красимира Брайкова